

"DEN STORA PLANEN". III.

I världsreligionernas brännpunkt?

Det är med delade meningar som en del representanter för kyrkan och prästerskapet (avser i första hand förhållandena i Amerika) tagit del av rapporterna om skriftfynden vid Döda havet. Många anser nämligen, att konsekvenserna av dessa fynd blir att man nödgas acceptera att kristendomen har sina rötter - utom i judendomen - också i de urgamla persiska, babyloniska och egyptiska religionerna.

Redan tidigare - i samband med utgrävningarna av Ur i Kaldéen - har folk muntligt och skriftligt uttalat sin besvikelse över att Bibelns berättelser om skapelsen och syndafloden finns nästan ordagrant återgivna i de babyloniska urkunderna. Bottnar inte denna reaktion i tanklöshet eller möjligen i okunnighet? - Innan Guds kallelse nådde honom, var Abraham en kaldé bland kaldéer. Med dessa perspektiv för ögonen måste man fråga sig: Om inte Abraham och hans husfolk hade med sig den muntliga - varför inte också den skriftliga? - traditionen om världens skapelse och syndafloden från sina fäders land, hur har då hebréerna kommit att bli bärare av denna tradition? Man får komma ihåg att Abraham trots den gudomliga kallelsen var ett barn av sin tid och att hans kunskapsvärld, även när det gällde den historiskt - religiösa utblicken, präglades av de babyloniska föreställningarna och tänkesätten. Låt vara att dessa sedan efterhand genomlystes och omdanades genom den fortlöpande Guds-uppenbarelsen under hela hans liv.

Professor Millar Burrows vid Yale University ger i "Nya upptäckter om dödahavsrullarna" en del intressanta synpunkter på problemet. Han går till angrepp mot dem som i dödahavsrullarnas budskap anser sig ha stöd för den uppfattningen, att kristendomen endast skulle vara en biprodukt av den historiska och sociala utvecklingen. "Det har aldrig saknats bevis," säger han, "på samband och inflytanden i den tidiga kristendomen. Utan tvivel är kristendomen frukten av en lång historisk process. Men därav följer inte, att inte Gud skulle ha något med den att göra. Man får inte blanda ihop begreppen: Att Gud verkar i historien och hur Han gör det, är två skilda saker".

Och för övrigt - kan det anses att Kristusgestalten blir mindre strålande, om studiet av dödahavsrullarna direkt eller indirekt skulle bevisa, att några av kristendomens rötter via esséerna kan ledas tillbaka till religionens och vetenskapens högborgar i Egypten, Babylonien, etc.?

Myntfyndens vittnesbörd.

Angående esséerna har de "profana" (i motsats till de "ockulta") forskarna och religionshistorikerna - såvitt jag har mig bekant - utgått ifrån att denna sekt skulle vara ett isolerat samfund, som med rötterna i judendomen hade utbildat sig vid ett kloster väster om Döda havet. Punkt och slut.

Vad hindrar att denna föreställning i likhet med så mycket annat kan vara felaktig? Antag i stället - som en arbetshypotes - att esséernas huvudkvarter befann sig i något annat land och att klostret i Qumran endast var en dotterorganisation! - Det fanns säkerligen många bland judarna som inte kände sig tillfreds med fariséernas och "de skriftlärdes" utläggningar av de heliga skrifterna, och vad skulle vara naturligare än om dessa sökte sig utomlands till någon organisation som bättre motsvarade deras anspråk. Det skulle också vara naturligt, om en del av dessa återvände för att missionera bland sina landsmän, bland "Guds egendomsfolk". - Denna hypotes kan måhända verka "gripen ur luften", men vid närmare undersökning finner man att åtskilligt pekar i antydd riktning.

Förut har omtalats att i en till Qumranklostret hörande byggnad har man bland ruinerna gjort belysande myntfynd. - Om man kollationerar dessa fynd dels med kända historiska fakta, dels med utsagor i Nya tidsålderns evangelium (NTE, se Cirkelbrev B:1 och B:6) kommer hela esséerproblemet i ett helt nytt, förbluffande perspektiv, samtidigt som man

får en tydlig hänvisning om var man skall söka moderorganisationen till samfundet.

De funna mynten täcker en tidsperiod från omkring 136 f. Kr. till år 68 e. Kr. med ett uppehåll mellan åren 37 f. Kr. och 4 f. Kr. Angående orsaken till att det inte finns några mynt från just denna tid lämnar historien och arkeologiska fynd klara besked. Klostret stod obebott under de sista trettio åren före vår tideräkningens början. Någon säker upplysning om var klosterinvånarna "höll hus" under denna period står inte att hämta ur dessa källor, men man tror, att de vistades i Damaskus.

Eremiten av Engedi.

Esséernas historiska existens är bevisad tack vare tre författare från första århundradet e. Kr.: Plinius d.y., Flavius Josephus och Philon. Plinius' skildring är kortfattad men i det aktuella sammanhanget mycket betydelsefull, ty den förlägger esséerklostret till just den plats, där man nu har gjort fynd av ruiner, mynt och skrift-rullar. - "Nedanför låg en gång staden Engedi (skriver Plinius), som ifråga om palmlundar och allmän bördighet kunde mäta sig med Jerusalem, men som numera även den är en askhö. Bortom den, inte långt från Döda havet, ligger klippfästet Masada". - I de närliggande bergen fanns många grottor. Davids grotta var i närheten, och i den bodde Eremiten av Engedi. Denne eremit var Matheno, en egyptisk präst, en mästare från templet i Sakkara".

Förmodligen spärrar läsaren upp ögonen. Var hos Plinius står det talat om denna eremit? Citatet är emellertid hämtat ur NTE (Nya tidsålderns evangelium) och det för oss rakt in i en skildring från Johannes Döparens uppväxttid. Den detaljrika bilden i NTE är mycket välkommen, eftersom evangeliernas upplysningar därom är synnerligen knapphändiga. Det enda man får veta i Nya testamentet är att Johannes uppfostrades i "öknen".

Elisabet hade blivit änka och hade flyttat till en släkting som bodde i Engedibergen. "När Johannes var sju år gammal (berättas i NTE), tog Matheno honom med sig ut i vildmarken, och där bodde de i Davids grotta. --Matheno var israelit, och han besökte alla judiska högtider. Och när Johannes var nio år gammal, följde han Matheno till en stor högtid i Jerusalem. Den gudlöse Arkelaus hade blivit avsatt från tronen och landsförvisad till ett fjärran land --, så Johannes var utan fruktan".

I denna skildring talas det om grottor och vildmark, men ingenting nämnes om något esséerkloster eller om "heliga män". Detta är anmärkningsvärt av två orsaker. Dels måste Davids grotta befinna sig i närheten av esséerklostret, dels talas det längre fram i NTE om esséer. I samband med Johannes' död berättas, att hans kropp hämtades av "heliga män", som var Johannes' vänner. Av hela situationen i boken framgår, att om klostret hade varit bebott vid den tid, då Johannes och Matheno vistades i "öknen", hade detta framskymtat i skildringen.

Det anmärkningsvärda med detta - att klostret inte skulle vara bebott vid den aktuella tiden - är alltså, att det tycks motsäga myntfyndens vittnesbörd.

Eftersom vår tideräkning är felaktig så till vida att Herodes den store dög (år 4 f. Kr.) något år efter Jesu födelse, bör Johannes ha varit minst 5-6 år vid vår tideräkningens början. Och om man vill sätta tro till NTE, får man här ett nästan säkert bevis för att Qumranklostret inte var bebott vare sig då eller fyra - fem år senare.

De arkeologiska vittnesbörden kan emellertid inte bortresoneras: man har funnit mynt från Arkelaus' första regeringsår (Han regerade åren 4 f. Kr. - 6 e. Kr.) och från en sammanhängande period därefter på omkring sjuttio år! - När jag först konfronterades med detta problem, föreföll det mig olösligt. Men en dag - vid åsynen av min för tillfället ovanligt späckades portmonnä - slog en idé som en "blix" ned i mitt huvud: Hur många av de växelmynt som av en slump hade hamnat i min portmonnä var "dagsfärska"? Inte ett enda hade samma årtal som almanackan. Ett var sedan fjolåret. Allt som allt var 5 mynt fem år gamla eller yngre, ett var mellan 5 och 10 år, 6 st. mellan 10 och 15 år och resten (8 st.) var närmare 20 år gamla.

Vad för anledning har man att antaga att esséernas kassaförvaltare skulle ha haft större tur att få tag i nya mynt? Med tanke på att kommunikationerna mellan klostret och yttervärlden sannolikt inte var så värst livliga, var nog förhållandet snarare det motsatta.

Vad jag genom detta resonemang vill framhålla är, att förekomsten av mynt från Arkelaus' regeringstid i klosterannexet inte ensamt är något giltigt och bindande bevis för att esséerna flyttat tillbaka till Qumranklostret under nämnda tid, varför NTE:s skildring mycket väl kan vara riktig. - Dr. R. Chaney (Astara, Los Angeles) konstaterar i en liten skrift om esséerna, att återkomsten till Engedibergen skedde år 6 e. Kr. Han nämner dock inte källan till uppgiften, men han brukar vara välunderrättad.

Broderskapets tempel i Sakkara.

Vad hade Matheno, en egyptisk präst, för arbete bland grottorna i Engedibergen? Vem eller vilka var hans uppdragsgivare? - Och hur kunde det komma sig att hans arbete vid en viss tid ("när Johannes var tolv år", ung. 6 - 7 e.Kr.) ansågs avslutat? Hade han till uppgift att bevaka esséernas hemliga skrifter i grottorna, medan klosterinnevånarna var i landsflykt? När de då sedan år 6 e.Kr. kom tillbaka, blev då Matheno fri från sitt uppdrag och kunde återvända till sitt tempel? Tyvärr får man inget besked angående detta, men tanken är onekligen bestickande.

"Mathenos arbete i Engedis bergstrakter var avslutat, och han färdades med Johannes till Egypten. De vilade icke förrän de uppnådde templet i Sakkara i Nildalen. Under många år var Matheno mästare i detta Broderskapets tempel, och när han förtalde om Johannes liv och hans mission till människors söner, mottog hierofanten Förelöparen med glädje och han kallades Broder Nasiren. - I aderton år levde och arbetade Johannes innanför dessa tempelportar, och här -- lärde han en förelöparens plikter".

"Broderskapets tempel"? Vilket Broderskap?

Vi vet från annat håll, att en "hierofant" var den högste prästen och föreståndaren för mysterietemplet vid eller i en pyramid.

Spåren från Engedibergen leder med andra ord rakt ned bland pyramiderna i Sakkara. Troligtvis är det här fråga om Zosers pyramid, men ingenting kan med säkerhet sägas härom f.n. - I medelhavstrakten fanns minst två förgreningar av nämnda mysterieorganisation, esséerna vid Döda havet och terapeuterna i Egypten, men den "profana" litteraturen vet mycket litet om dem, ty dels var deras ordensregler hemliga, dels förlorar de sig i historiens allmänna dunkel.

Inga fynd har gjorts i Qumran som antyder att man haft egyptiska urkunder att tillgå. Å andra sidan kan man heller inte helt utesluta möjligheten att en del av skrifterna kan ha haft utländsk påverkan. I vart fall har jag inte sett någon teori om saken. -- Det finns emellertid ett annat förhållande som starkt talar för ett sådant samband som det uppskisserade. Forskarna betonar, att "Broderskapet" är en av dödahavsrullarnas vanligaste benämningar på esséersamfundet.

Man skulle önska att arkeologerna vid utgrävningarna i Sakkara kunde finna ett eller annat dokument e. d. som bevisade något tempels förbindelse med Qumransekten.

Utrymmet tillåter inte att jag närmare ingår på ämnet, men i förbigående kan sägas, att det finns många förbluffande överrensstämmelser mellan dödahavsrullarnas innehåll och NTE:s utsagor. Och då får man komma ihåg, att NTE skrevs fyrtio år innan man gjorde fynden av ruiner, mynt och skriftrullar vid Qumran. - En sak kan jag dock inte underlåta att nämna. På den plats - eller åtminstone i närheten av den - där enligt NTE Jesus besökte "Broderskapets tempel i Heliopolis (Bibelns 'On', omtalat i samband med 'Josef i Egypten')" har man funnit de s.k. Sadokitfragmenten, som enligt forskningen är en senare avskrift men alldeles avgjort är av samma ursprung som dödahavsskrifterna.

"Hans ansiktes ängel".

"I all deras nöd var ingen verklig nöd, ty hans ansiktes ängel frälste dem".

Har Williamson skrivit detta? Naturligtvis inte, men jag vågar påstå att detta citat ur Jes. 63.(v.9) utgör ett bindande bevis för att han inte heller har skrivit "Secret of the Andes". Broder Philips bok har andra och djupare källor. (Däremot kan det givetvis hända, att W. hjälpt till vid utgivningen av boken. Det är i så fall en helt annan sak, men därom vet jag ingenting.)

För att återgå till utgångspunkten för våra efterforskningar, till den danska recensionen

av "Secret of the Andes", så påstods där, att boken hade ett ytterst fantasifullt innehåll. Det påpekades t. ex. på uppgiften om ärkeängeln Mikael's besök i Kanada år 1956. -Recensenten menar förstås, att detta är "ren fantasi" och ett ovedersägligt bevis för att bokens författare (det sägs inte rent ut, att det är Williamson som åsyftas) är en humbug. Men även ifråga om detta "hugger recensenten i sten" och det grundligt ändå! Ty är det någonting i boken som tydligt utvisar dess dokumentariska äkthet så är det förekomsten av "änglabudskap". Med "dokumentarisk äkthet" menar jag inte att boken nödvändigtvis skulle innehålla från läsarens synpunkt odiskutabla fakta, men att den verkligen är vad den ger sig ut för att vara: en presentation av ett existerande fastän hemligt broderskap, en presentation av dess historia, dess arbete i nuvarande tid och dess mission bland människorna.

Professor Millar Burrow påpekar, att det dödahavsskrifterna visar att det är ett genomgående drag hos esséerna att de räknar med de fyra "ansiktsänglarna" Mikael, Gabriel, Rafael och Uriel som konkreta realiteter. De mottog budskap från dem, och änglarna uppenbarade" sig.

Det omnämnes i avsnitt II, att Broder Philip kallade "De sju strålarnas Broderskap" för "Andernas esséer". Och då är det ju mycket signifikativt och fullt logiskt, att man i "Secret of the Andes" finner budskap från just dessa fyra änglar: Mikael, Gabriel, Rafael och Uriel....

Thedras dedikation.

Till (mitt namn). "Må dessa ord från vår älskade abbot i klostret vid Lake Titicaca vara till tröst för dig under dina timmar av väntan (näml. på profetiornas fullbordan, e.d.) Thedra."

Denna dedikation återfinns (på engelska, utan parenteser) i ett litet blått häfte med titeln "Jorden mottager Guds söner". av "The Aryan".

När jag läste den danska recensionens påstående, att "Brotherhood of Mt Shasta" skulle vara fantasi, satte jag som jag förut nämnt igång en undersökning för att få utrönt hur det förhöll sig med detta. Jag hade i ett amerikanskt "Newsletter" fått en del adresser till UFO-intresserat folk. Följande en impuls skrev jag till en del av dem med bl. a. en förfrågan, huruvida de kände till en bok som jag hört talas om, men inte lyckats få tag i: "Brotherhood of Mt Shasta". De flesta (jag fick en mängd svar) skrev att de inte ägde någon kännedom om den. Andra hade hört talas om den, men inte läst den. "Långt om länge" fick jag ett par erbjudanden att få köpa boken, Men vid det laget hade jag fått sådana upplysningar angående denna, att jag inte längre reflekterade på att köpa den. Det lär vara en roman, som handlar om allt annat än vad som anges i boktiteln. - Brevsvara var trots vad som sagts i regel mycket givande och intressanta, ty jag fick så mycket "bredvidupplysningar" bl. a. adresser.

På detta sätt fick jag adressen från tre - fyra håll (utan att jag frågat efter den) till en person som jag länge önskat komma i kontakt med. - I Mc Coys bok finns en avdelning med "budskap" från högre plan, som mottagits av olika personer, bland dem Thedra, som jag nu alltså fick adressen till. När det gällde att kolla Mc Coys uppgifter, var det ju en stor fördel, om jag kunde komma i kontakt med de personer som han refererat till.

Jag fick ett mycket vänligt svar från Thedra, och hon sände mig senare också några skrifter, däribland det nyssnämnda häftet med dedikationen (1963). I skrifterna finns många intressanta uppgifter. Klostret vid Lake Titicaca nämns flera gånger och mycket ofta "De sju strålarnas Broderskap".

Till dessa skrifter som är mycket märkliga får jag kanske anledning att återkomma i annat sammanhang, likaså till mina fortsatta undersökningar rörande "the Brotherhood of Mt Shasta".

Hillevi Lindahl.